

CO-DEVELOPMENT:

SRON kans voor Noordelijk bedrijfsleven

SRON Netherlands Institute for Space Research is het nationale expertise-instituut voor ruimte-onderzoek in Nederland. Mede door de 'Deal van het Noorden' lopen er meerdere projecten in Noord-Nederland die het -vaak baanbrekende- werk van SRON ondersteunen. SRON zoekt samenwerking met meer Noordelijke bedrijven.

Door: Roeline Kuiper, Rotenco Communicatie

SRON ontwikkelt grensverleggende technologie en geavanceerde ruimte-instrumenten, waarmee het instituut astrofysisch, aardgericht en exoplaneetonderzoek verricht. SRON is onderdeel van NWO, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. De ongeveer 200 SRON werknemers, waarvan

er zo'n 45 werkzaam zijn in Groningen, bedenken en ontwikkelen grensverleggende technologie en geavanceerde ruimte-instrumenten.

Deal van het Noorden

Ing. Ron Linde, Sectionmanager Engineering, vertelt: 'SRON ontwikkelt nieuwe technologie voor het verzamelen van nieuwe gegevens. Hiermee leveren we een wetenschappelijke bijdrage aan het ontrafelen van de geheimen van het heelal en de aardatmosfeer. Onze informatie over de verspreiding van broeikasgassen wordt bijvoorbeeld door het KNMI gebruikt om klimaatmodellen te verbeteren.' Voor de versterking van het wetenschappelijk onderzoek en de high tech infrastructuur in Noord-Nederland is in maart 2014 door SRON, de RUG en Provincie Groningen de 'Deal van het Noorden' ondertekend.'

V.L.N.R.: RON LINDE, TIDDENS PATER, MENNO KOOISTRA EN DARREN HAYTON BIJ DE COMPUTER VOOR HET DOORNEMEN VAN HET ONTWERP VAN HET INSTRUMENT VOOR ST0-2

Ir. Henk van der Linden is Projectmanager van het SRON Businessplan Groningen en Programmacoördinator Technology Transfer en Valorisatie van SRON en zet de betekenis van deze Deal uiteen. 'Dit plan voorziet over een periode van vier jaar in een gezamenlijke investering van ruim 6 miljoen euro door RUG, Provincie Groningen en SRON. De speerpunten zijn: versterking van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs, vergroten van het innovatievermogen bij met name MKB en de toepassing van nieuwe technologie en het versterken van het high tech arbeidspotentieel, waaronder werkgelegenheid, in Noord-Nederland.

Co-development

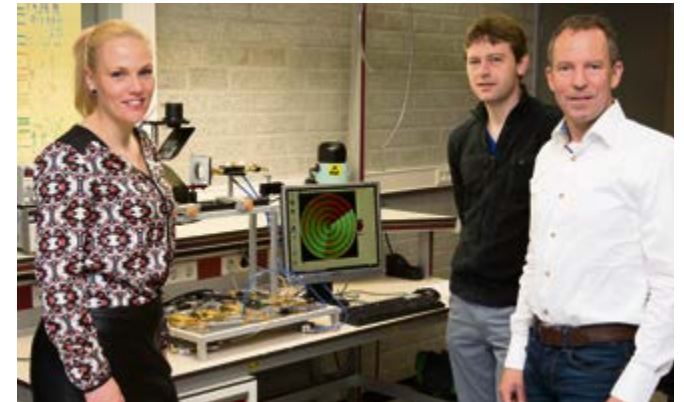
Inmiddels lopen er via SRON diverse co-development projecten met bedrijven in het Noorden. De door SRON gezochte samenwerking met Embed Engineering in Groningen is zo'n mooi voorbeeld. Margreet Rozema (Projectmanager) en Bram Wieringa (Embedded hard- en software engineer) van Embed Engineering: 'Wij zijn een gespecialiseerde ontwikkelaar van embedded hard- en software. SRON heeft ons gevraagd om hard- en software te ontwikkelen voor het uitlezen van geavanceerde sensoren. De door ons ontwikkelde hard- en software wordt ingezet door SRON voor commerciële doeleinden. Bijvoorbeeld het niet-destructief testen op afwijkingen van composietmateriaal voor bijvoorbeeld vliegtuigen. Onze hard- en software vormt daarmee een belangrijke

technologische ontwikkeling voor veel sectoren.'

Het bijzondere van co-development is dat SRON actief MKB en industrie benadert voor samenwerking en daarbij al haar specifieke kennis inbrengt. Daar waar SRON vroeger veelal zelf voor ontwikkeling van het vraagstuk zou hebben zorg gedragen, zoekt zij nu contact met Noordelijke marktpartijen voor het leveren van specifieke maatwerkoplossingen. Deze vorm van samenwerking komt de kennisverspreiding binnen de regio en inbedding van de high tech structuur in het Noorden ten goede.

Extreme omstandigheden

Een ander geslaagd co-development project betreft ingenieursbureau en machinefabriek STT Products in Tolbert. STT Directeur Menno Kooistra en Engineer Tiddens Pater tonen de bij STT ontwikkelde onderdelen voor lenshouders en constructieonderdelen voor de zogenaamde ST0-2, de Stratospheric Terahertz Observatory. 'STT ontwikkelt en test de onderdelen van dit meetinstrument samen met SRON Instrument scientist dr. Darren Hayton. De ST0-2 wordt over enige tijd op een ballonvlucht boven Antarctica ingezet om aan de rand van de aardatmosfeer metingen te doen om meer te weten te komen over de levenscyclus van sterrenstelsels. Bijzondere aan dit project is dat het instrumentarium moet functioneren in vacuüm en onder extreme koude omstandigheden.

V.L.N.R.: MARGREET KAYOTA, BRAM WIERINGA EN RON LINDE BIJ DE PROEFOPSTELLING VOOR HET THZ-LAB WAARMEE TECHNOLOGIE VOOR NIET DESTRUCTIEF MATERIAALONDERZOEK WORDT ONTWIKKELD

De kennisinbreng van beide zijden leidde tot een goede tandem van een onderzoeksinstelling met een private partij en uitstekende aanvulling van elkaar.'

Deelname aan projecten is laagdrempelig. De focus ligt op meerjarige samenwerking en een door de Provincie Groningen ondersteund financieringsmodel. SRON begeleidt de samenwerking, brengt haar kennis in en neemt de producten vervolgens af. Linde en Van der Linden: 'Middels onze aanpak stimuleren we de regio op high tech gebied. Wetenschappelijke doorbraken die het werk vaak oplevert, inspireren weer tot nieuw

onderzoek en nieuwe technologie. Geïnteresseerde Noordelijke bedrijven vragen we graag expliciet contact met ons op te nemen zodat zij onderdeel kunnen gaan vormen van ons netwerk en voor mogelijke samenwerking'.

Voor meer informatie:

SRON Netherlands Institute for Space Research
Kapteynborg Building J1
9700 AV Groningen
T: +31 50 3634052/4074
Ir. Henk van der Linden: 06 22 79 10 76
www.sron.nl

SRON's missie is het bewerkstelligen van doorbraken in het internationale wetenschappelijk onderzoek vanuit de ruimte. Daartoe ontwikkelt SRON grensverleggende technologie en geavanceerde ruimte-instrumenten, waarmee het instituut astrofysisch, aardgericht en exoplaneetonderzoek verricht.